

ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИК ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ВК. 3.3. ПЕДАГОГІЧНЕ ПАРТНЕРСТВО ЗСОО
З СОЦІАЛЬНИМИ ІНСТИТУЦІЯМИ**

Освітня програма:	Початкова освіта
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Спеціальність:	013 Початкова освіта
Галузь знань:	01 Освіта / Педагогіка

Рівне – 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «**Педагогічне партнерство ЗЗСО з соціальними інституціями**» для здобувачів освітньої програми «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта.

Розробник: д. пед. н., проф., кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Марчук О. О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методик початкової освіти

Протокол від «26» серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри проф. Красовська О.О.

 (Красовська О.О.)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «Початкова освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта.

Гарант освітньої програми проф. Красовська О.О.

 (Красовська О.О.)

Схвалено навчально-методичною комісією педагогічного факультету

Протокол від «29» серпня 2023 року № 1

Голова (Сойко І.М.)

Марчук О.О., 2023 рік
©Приватний вищий навчальний заклад
«Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука»,

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин (денна/заочна форми навчання) – 90	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність 013 Початкова освіта Освітня програма «Початкова освіта» Рівень вищої освіти другий магістерський	Вибірковий освітній компонент	
		Рік підготовки:	
		2-й	
		Семестр	
		3-й	
		Лекції	
		16 год.	10 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	8 год.
		Самостійна робота	
60 год.	72 год.		
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни : **«Педагогічне партнерство ЗЗСО з соціальними інституціями»** складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 013 Початкова освіта за освітньо-професійною програмою Початкова освіта.

Основною метою курсу «Педагогічне партнерство ЗЗСО з соціальними інституціями» є ознайомлення з основними засадами, принципами та інструментарієм організації освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти на засадах педагогіки партнерства, співпраці з різними соціальними інститутами для забезпечення балансу прав, обов'язків і відповідальності усіх учасників освітнього процесу; набуття майбутніми менеджерами систем якості початкової освіти знань про компоненти та особливості управління педагогічною взаємодією з батьками учнів, оволодіння технологіями налагодження ефективної педагогічної взаємодії з батьківською спільнотою, яка сприятиме ефективності освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти, формування умінь міжособистісних

взаємин у комунікації з батьками як представниками різних соціальних інституцій.

Основними завданнями курсу є «Педагогічне партнерство ЗЗСО з соціальними інституціями» є :

- ознайомлення студентів із можливостями залучати до вирішення освітніх завдань потенціалу взаємодії між освітою та споживачами освітніх послуг, представниками громадських організацій, бізнесу, державних органів, культурних установ, територіальних громад, органів місцевого самоврядування;
- розкриття сутності педагогічного партнерства, ідей та стратегій педагогіки партнерства; відображення ідеї педагогічного партнерства у змісті законодавчо-нормативних документів в галузі початкової освіти;
- опанування основними принципами, напрямками, видами педагогічного партнерства;
- усвідомлення різновидів вітчизняних соціальних інститутів, їх можливості та ресурси співпраці в галузі освіти;
- позитивний зарубіжний досвід педагогічного партнерства.
- формувати знання інноваційних моделей партнерської взаємодії в середовищі початкових класів Нової української школи;
- навчити аналізувати та узагальнювати власний професійно-педагогічний досвід партнерства, прагнути до саморозвитку та самовдосконалення;
- спрямовувати студентів до педагогічної творчості, самостійності, креативності, дослідницької діяльності;
- формувати у майбутніх педагогів освіти готовність до партнерської взаємодії, безперервного особистісного та професійного розвитку впродовж усього життя, до інноваційної професійної діяльності в умовах Нової української школи.

Під час лекційних та практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи з навчальної дисципліни **«Педагогічне партнерство ЗЗСО з соціальними інституціями»** студенти майбутні вчителі початкової школи, **набувають таких знань і вмінь:**

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- оволодіти суттю педагогічного партнерства, теоретичними засадами педагогічної взаємодії;
- ознайомитись із традиційними та сучасними підходами до організації навчально-пізнавальної, виховної діяльності дітей дошкільного віку при взаємодії різних соціальних інститутів,
- практикою реалізації інформаційної підтримки та популяризації педагогічного партнерства.

уміти:

– застосовувати сучасні методи, технології, прийоми, засоби навчання і виховання у сфері освіти, спираючись на знання з дисциплін психолого-педагогічного циклу і методик навчання;

– виявляти здатність до самоаналізу та саморегуляції;

– виявляти готовність розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень, домагатися самовдосконалення через взаємодію та партнерство.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Педагогічне партнерство закладу освіти та сім'ї як передумова розвитку особистості та успішного навчання

Сутність понять «співробітництво», «співпраця», «взаємодія».

Батьки як важливі, необхідні й цінні партнери у процесі навчання учнів. Партнерство та відкрита комунікація з батьками як суттєві й критичні елементи в забезпеченні якості освіти молодших школярів.

Педагогічна взаємодія як необхідна умова ефективності педагогічного процесу закладів середньої освіти.

Механізм узгодження різних позицій, наявність домовленостей (правил взаємодії), дотримання етичних норм.

Основні поняття теми: співробітництво, співпраця, взаємодія, педагогічна взаємодія, педагогічне партнерство.

Література: базова (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21); допоміжна (1, 2, 3, 4, 12, 13)

Тема 2. Педагогічна взаємодія з батьками.

Управління співробітництвом з батьками

Управління педагогічною взаємодією з батьками як з представниками різних соціальних інститутів.

Особливості організації взаємодії закладів середньої освіти з сім'єю.

Встановлення контакту з сім'єю.

Принципи ефективної педагогічної взаємодії з батьками за умови пріоритету інтересів дитини.

Взаємодія сімей і взаємовпливи сімейного виховання.

Участь педагогів і батьків в організації гуртків, клубів за інтересами, художніх, недільних, спортивних шкіл.

Основні поняття теми: педагогічна взаємодія, соціальний інститут, сімейне виховання.

Література: базова (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21); допоміжна (1, 2, 3, 4, 12, 13)

Тема 3. Соціально-педагогічне значення співпраці батьків і педагогів у процесі виховання і навчання дітей.

Визначте особливості виховання дітей різної статі в родині.

Обґрунтуйте та визначте особливості виховання дівчинки в родині.
Схарактеризуйте особливості виховання хлопчика в родині.
Формування здоров'я дитини в родині. Цінність залучення родини до освітнього процесу.
Позитивне значення педагогічного партнерства закладів освіти та сімей для дітей, педагогів, батьків.
Основні поняття теми: співробітництво, співпраця, взаємодія, коопераційна інтеракція, педагогічна рефлексія.

Література: базова (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21); допоміжна (1, 2, 3, 4, 12, 13)

Тема 4. Діагностика виховних можливостей сім'ї.

Важливість діагностичних умінь у професійній діяльності вчителя. Методи діагностування сім'ї.
Використання методів спостереження, включеного спостереження, бесід, анкетування.
Проективна методика «Кінетичний малюнок сім'ї».
Основні поняття теми: склад сім'ї.
Внутрішньосімейні стосунки.
Трудова зайнятість членів сім'ї, матеріальна забезпеченість.
Культурний потенціал сім'ї.
Суспільна позиція.
Виховна позиція сім'ї.
Основні поняття теми: склад сім'ї. Внутрішньосімейні стосунки. Трудова зайнятість членів сім'ї, матеріальна забезпеченість сім'ї.

Література: базова (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21); допоміжна (1, 2, 3, 4, 12, 13)

Тема 5. Соціально-педагогічний патронаж і просвітництво батьків у системі освіти.

Соціально-педагогічний патронаж у системі освіти як складова соціального супроводу, всебічна та дієва допомога сім'ї.
Зміст, мета, завдання, принципи і функції соціально-педагогічного патронажу сім'ї.
Педагогічна освіта батьків - планова допомога дорослим у вигляді освітнього процесу, спрямовану на підвищення самостійності і виваженості рішень батьків у конкретних виховних ситуаціях.
Форми і засоби виховання сучасних батьків.
Організація батьківської освіти в закладі середньої освіти. Створення та використання моделей виховного процесу для батьків: модель групових консультацій.
Адлерівська модель, учбово-теоретична модель, модель чуттєвої комунікації, модель заснована на трансакційному аналізі, їх порівняльна характеристика.

Основні поняття теми: педагогічна освіта батьків, рівень педагогічної культури батьків, презентативний імідж закладів середньої освіти.

Література: базова (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21); допоміжна (1, 2, 3, 4, 12, 13)

Тема 6. Практичний вітчизняний та зарубіжний досвід управління роботою з батьками.

Вітчизняний та зарубіжний досвід інформатизації освітнього середовища. Провітницька дистанційна робота (просвіта батьків).

Зворотній зв'язок як засіб включення до єдиного комунікативного освітнього простору.

Сайт закладів загальної шкільної освіти як джерело інформації навчального, методичного або виховного характеру для батьків.

Проведення дозвіллевих заходів за участю батьків.

Підвищення педагогічної культури батьків шляхом розробки і впровадження спеціальних програм їх освіти.

Школи батьків, індивідуальні зустрічі та консультації фахівців, діяльність сімейних радників, організацій релігійного напрямку, центрів сімейного орієнтування.

Література: базова (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21); допоміжна (1, 2, 3, 4, 12, 13)

Тема 7. Технології залучення батьків до освітнього процесу закладу освіти.

Виявлення очікувань батьків – важливий обов'язок керівника сучасної української школи.

Аналіз особливостей взаємодії з батьками при розв'язанні проблемних ситуацій у закладах середньої освіти.

Налагодження зворотного зв'язку сім'я — ЗЗСО, для поточного коригування управлінських рішень, забезпечення єдності педагогічних вимог до вихованців та учнів, надання допомоги сім'ї у вихованні та навчанні дітей. Участь батьків у складанні плану розвитку школи.

Врахування думки батьківської спільноти під час формування річного календарного плану виховних заходів.

Принципи ефективної взаємодії з батьками - «експертами» в освітньому процесі ЗЗСО та на уроках у початкових класах.

Література: базова (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21); допоміжна (1, 2, 3, 4, 12, 13)

Тема 8. Соціальне партнерство в системі освіти з громадськими організаціями.

Сутність соціального партнерства у сфері освіти між різними соціальними інститутами.

Нормативно–правове забезпечення діяльності громадських організацій та об’єднань.

Дитячі громадські організації та об’єднання є дієвим партнером для інших соціальних інститутів у процесі виховання підлітків.

Взаємодія закладів освіти з іншими організаціями – партнерами.

Література: базова (1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21); допоміжна (1, 2, 3, 4, 12, 13)

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Тема 1. Педагогічне партнерство закладу освіти та сім’ї як передумова розвитку особистості та успішного навчання.	12	2	2	-	8	12	2	-	-	10
Тема 2. Педагогічна взаємодія з батьками.	12	2	2	-	8	12	2	2	-	8
Тема 3. Соціально-педагогічне значення співпраці батьків і педагогів у процесі виховання і навчання дітей.	12	2	2	-	8	12	2	2	-	8
Тема 4. Діагностика	12	2	2	-	8	12	2	2	-	8

виховних можливостей сім'ї.										
Тема 5. Соціально-педагогічний патронаж і педагогічне просвітництво батьків у системі освіти.	12	2	2	-	8	10	-	-	-	10
Тема 6. Практичний вітчизняний та зарубіжний досвід управління роботою з батьками.	12	2	2	-	8	12	2	2	-	8
Тема 7. Технології залучення батьків до освітнього процесу закладу освіти.	12	2	2	-	8	10	-	-	-	10
Тема 8. Соціальне партнерство в системі освіти з громадськими організаціями.	6	2	-	-	4	10	-	-	-	10
Всього	90	16	14	-	60	90	10	8	-	72

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Тема 1. Педагогічне партнерство закладу освіти та сім'ї як передумова розвитку особистості та успішного навчання.	2
2	Тема 2. Педагогічна взаємодія з батьками. Технології залучення батьків до освітнього процесу закладу освіти.	2/2
3	Тема 3. Соціально-педагогічне значення співпраці батьків і педагогів у процесі виховання і навчання дітей.	2/2

4	Тема 4. Діагностика виховних можливостей сім'ї.	2/2
5	Тема 5. Соціально-педагогічний патронаж і педагогічне просвітництво батьків у системі освіти.	2
7	Тема 6. Практичний вітчизняний та зарубіжний досвід управління роботою з батьками.	2/2
8	Тема 7. Технології залучення батьків до освітнього процесу закладу освіти.	2
	Всього	14/8

6. Самостійна робота

№	Тема (кількість годин)	Завдання	К-сть годин
1	Тема 1. Педагогічне партнерство закладу освіти та сім'ї як передумова розвитку особистості та успішного навчання.	<p>1. Підготуйте есе на тему за власним вибором: Схарактеризуйте вимоги до сучасного педагога у контексті педагогіки партнерства. Обґрунтуйте визначення дефініції «педагогіка партнерства», «взаємодія», «взаємодопомога».</p> <p>2. Підготуйте презентацію на тему за власним вибором: Педагогіка партнерства – засаднича основа Нової української школи. Цінності педагогіки партнерства в розвитку української педагогічної науки і практики.</p> <p>3. Підготуйте аналітичне повідомлення на тему за власним вибором : Обґрунтуйте основні принципи та умови організації педагогічного партнерства. Визначте, на яких ідеях ґрунтується педагогіка партнерства.</p>	8/10
2	Тема 2. Педагогічна взаємодія батьками.	<p>1. Підготуйте есе на тему за власним вибором: Схарактеризуйте основні умови успішної організації партнерства школи і сім'ї на рівні сім'ї, на рівні діяльності педагога та на рівні діяльності адміністрації навчальних закладів.</p> <p>2. Підготуйте презентацію на тему за власним вибором: Визначте основні вимоги та правила організації партнерства школи і сім'ї.</p> <p>3. Підготуйте аналітичне повідомлення на тему за власним вибором : Обґрунтуйте сутність поняття «взаємодія», чи тотожні поняття «взаємодопомога», «взаємодія», «спільна діяльність». Здійсніть аналіз чинників взаємодії школи та</p>	8/8

		сім'ї. Визначте мету та функції взаємодії школи і сім'ї. Обґрунтуйте методи взаємодії школи і сім'ї.	
3	Тема Соціально-педагогічне значення співпраці батьків педагогів процесі виховання навчання дітей.	3. і у і	8/8
		1. Підготуйте есе на тему за власним вибором: Цінність залучення родини до освітнього процесу.	
		2. Підготуйте презентацію на тему за власним вибором: Методи і форми співробітництва з родинами.	
		3. Підготуйте аналітичне повідомлення на тему за власним вибором : Обґрунтуйте методи співробітництва з родинами. Складіть алгоритм з вивчення сім'ї у початкових класах. Обґрунтуйте дієвість форм взаємодії вчителів і батьків.	
4	Тема Діагностика виховних можливостей сім'ї.	4.	8/8
		1. Підготуйте есе на тему за власним вибором: Складові мотиваційного компонента педагогічної готовності керівника закладу середньої освіти до управління взаємодією з батьківською спільнотою.	
		2. Підготуйте презентацію на тему за власним вибором: Основні діагностики вивчення взаємодії в сім'ї.	
		3. Підготуйте аналітичне повідомлення на тему за власним вибором : За допомогою методів психологічного вивчення сім'ї проведіть діагностику особливостей виховання дитини.	
5	Тема Соціально-педагогічний патронаж і педагогічне просвітництво батьків у системі освіти.	5. і у	8/8
		1. Підготуйте есе на тему за власним вибором: Складіть перелік основних принципів із захисту інтересів дитини при розв'язанні проблемних ситуацій з батьками учнів та обґрунтуйте вибір складових переліку. Підготувати орієнтовний план з організації роботи закладу середньої освіти з батьківською спільнотою.	
		2. Підготуйте презентацію на тему за власним вибором: Проблемні ситуації з батьками учнів та обґрунтуйте вибір складових переліку. Визначити і презентувати засоби виховання сучасних батьків та скласти їх орієнтовний зміст.	

		<p>3. Підготуйте аналітичне повідомлення на тему за власним вибором :</p> <p>Правові підвалини при розв'язанні проблемних ситуацій з батьками.</p> <p>Розробити макет інформаційного сайту сучасної української школи.</p>	
6	<p>Тема 6. Практичний вітчизняний та зарубіжний досвід управління роботою з батьками.</p>	<p>1. Підготуйте есе на тему за власним вибором:</p> <p>Роль педагогіки партнерства у становленні зарубіжної педагогіки.</p> <p>2. Підготуйте презентацію на тему за власним вибором:</p> <p>Педагогіка партнерства в країнах Західної Європи.</p> <p>Педагогіка партнерства в США.</p> <p>3. Підготуйте аналітичне повідомлення на тему за власним вибором :</p> <p>Принципи і функції педагогіки партнерства в зарубіжній педагогіці.</p> <p>Форми партнерства батьків і освітніх закладів у зарубіжних країнах.</p>	8/10
7	<p>Тема 7. Технології залучення батьків до освітнього процесу закладу освіти.</p>	<p>1. Підготуйте есе на тему за власним вибором:</p> <p>Батьківський комітет – допомога в усьому.</p> <p>Співпраця з батьками та громадськими організаціями — важлива складова сучасної освіти.</p> <p>2. Підготуйте презентацію на тему за власним вибором:</p> <p>Використання інноваційних технологій в роботі з батьками.</p> <p>Організація роботи з батьками дітей молодшого шкільного віку: нормативно-правові документи.</p> <p>3. Підготуйте аналітичне повідомлення на тему за власним вибором :</p> <p>Складіть план залучення батьків молодших школярів як експертів на уроках в початковій школі.</p>	8/10
8	<p>Тема 8. Соціальне партнерство в системі освіти</p>	<p>1. Підготуйте есе на тему за власним вибором:</p> <p>Сутність соціального партнерства у сфері освіти між різними соціальними інститутами.</p>	4/10

з громадськими організаціями.	1. Підготуйте презентацію на тему за власним вибором: Нормативно–правове забезпечення діяльності громадських організацій та об'єднань.	
	4. Підготуйте аналітичне повідомлення на тему за власним вибором : Складіть план залучення громадських організацій як експертів на уроках в початковій школі.	
ВСЬОГО		60/72

7. Завдання для опрацювання тем дисципліни

Назва теми	Форми контролю	Зміст завдання для опрацювання тем дисциплін	Літ-ра	К-сть балів
Тема 1. Педагогічне партнерство закладу освіти та сім'ї як передумова розвитку особистості та успішного навчання.	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	базова (3, 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21); допоміжна (3, 9, 12, 13)	8
Тема 2. Педагогічна взаємодія батьками.	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку планів і програм розвитк.	базова (3, 4, 5, 8, 9, 19, 20, 21); допоміжна (3, 9, 12, 13)	8
Тема 3. Соціально-педагогічне значення співпраці	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання завдань самостійної та	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника,	базова (4, 5, 19, 20, 21); допоміжна (1,	8

батьків педагогів процесі виховання навчання дітей.	і у і індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	підготовка завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	13, 14)	
Тема 4. Діагностика виховних можливостей сім'ї.	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку планів і програм розвитку.	базова (2, 4, 5, 6, 9, 19, 20, 21); допоміжна (2, 11, 12)	8
Тема 5. Соціально-педагогічний патронаж у системі освіти.	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	базова (4, 5, 7, 8, 19, 20, 21); допоміжна (2, 5, 9)	8
Тема 6. Педагогічне просвітництво батьків.	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	базова (4, 5, 7, 8, 19, 20, 21); допоміжна (2, 5, 9)	8
Тема 7. Практичний вітчизняний та зарубіжний	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання	базова (4, 5, 7, 8, 19, 20, 21); допомі	8

досвід управління роботою батьками.	3	завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	термінологічного словника, підготовка завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	жна (2, 5, 9)	
Тема Технології залучення батьків до освітнього процесу закладу освіти.	8.	Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), поточне тестування, перевірка, аналіз та оцінювання завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	Вивчення лекційного матеріалу, огляд теоретичного матеріалу, виконання тестових завдань, складання термінологічного словника, підготовка завдань самостійної та індивідуальної роботи: есеїв, відео презентацій, індивідуальних аналітичних повідомлень, планів і програм розвитку.	базова (4, 5, 7, 8, 19, 20, 21); допоміжна (2, 5, 9)	4
ВСЬОГО					60

Індивідуальна робота з навчальної дисципліни «**Педагогічне партнерство ЗЗСО з соціальними інституціями**» виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних і практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу з дисципліни.

Виконання індивідуального завдання є важливим етапом у підготовці та складанні іспиту з дисципліни «**Педагогічне партнерство ЗЗСО з соціальними інституціями**».

Виконання завдань індивідуальної роботи дає можливість установити:

- здатність студента до самостійної науково-дослідної і практичної діяльності;
- уміння студента використовувати теоретичні знання і застосовувати їх для вирішення професійно орієнтованих завдань;
- здатність студента збирати, систематизувати, узагальнювати й аналізувати педагогічні й емпіричні дані;
- уміння студента коротко, логічно й у доступній формі викласти основні положення виконаної роботи, висновки і рекомендації.

Загальні вимоги до студентів при підготовці до індивідуальної роботи передбачають:

- Оволодіння теоретичними знаннями та практичними педагогічними вміннями щодо планування, організації зображувальної діяльності в закладах дошкільної освіти.

- Формування широкого професійно педагогічного і загальнокультурного світогляду.

- Уміння аналізувати та інтерпретувати психолого-педагогічну та методичну, літературу. Уміння коротко, логічно викласти свої думки, хід і результати аналізу наукових джерел.

- Здатність здійснити свій внесок, творчий підхід у розробку обраного завдання, виявити набуті професійно педагогічні якості: педагогічну креативність, здібності планування та організації занять методичні вміння і навички.

Виконання, оформлення та захист індивідуальної здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій. Для закріплення теоретичних знань і практичних умінь з дисципліни студентам пропонується виконати індивідуальні завдання.

Теми індивідуальних завдань

1. Підготуйте есе з теми: «Складові мотиваційного компонента педагогічної готовності керівника закладу середньої освіти до управління взаємодією з батьківською спільнотою».
2. Складіть план консультації для батьків щодо однієї з актуальних проблем виховання молодших школярів.
3. За допомогою методів психологічного вивчення сім'ї проведіть діагностику особливостей виховання дитини (з вашого особистого досвіду).
4. Розробити макет інформаційного сайту сучасної української школи.
5. Складіть перелік основних принципів із захисту інтересів дитини при розв'язанні проблемних ситуацій з батьками учнів та обґрунтуйте вибір складових переліку.
6. Підготувати орієнтовний план з організації роботи закладу середньої освіти з батьківською спільнотою (на рік).
7. Визначити і презентувати засоби виховання сучасних батьків та скласти їх орієнтовний зміст.
8. Складіть план залучення батьків молодших школярів як експертів на уроках в початковій школі.

8. Методи навчання

Словесні : розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, обговорення, вербалізація педагогічних ситуацій, наукових статей, філософських та літературних творів, фасилітація.

Практичні : пошуковий (дослідницький), частково-пошуковий (евристичний), проблемний, репродуктивний, метод проєктної діяльності, навчально-педагогічні ігри, колективна творча робота, групова робота та ін.

Наочні : інформаційно-рецептивний, спостереження, обстеження, візуалізація, демонстрація ППЗ, демонстрація медіа-презентацій Power Point, Sway.

9. Методи контролю

Усне опитування (індивідуальне та фронтальне), перевірка завдань самостійної роботи, перевірка письмових ректорських та модульних контрольні роботи, поточне та підсумкове тестування, аналіз та оцінювання творчих робіт, підсумковий контроль.

10. ПИТАННЯ ГАРАНТОВАНОГО РІВНЯ ЗНАНЬ

1. Сутність понять «співробітництво», «співпраця», «взаємодія».
2. Батьки як важливі, необхідні й цінні партнери у процесі навчання учнів.
3. Партнерство та відкрита комунікація з батьками як суттєві й критичні елементи в забезпеченні якості освіти молодших школярів.
4. Педагогічна взаємодія як необхідна умова ефективності педагогічного процесу закладів середньої освіти.
5. Механізм узгодження різних позицій, наявність домовленостей (правил взаємодії), дотримання етичних норм.
6. Управління співробітництвом з батьками
7. Управління педагогічною взаємодією з батьками як з представниками різних соціальних інститутів.
8. Особливості організації взаємодії закладів середньої освіти з сім'єю.
9. Встановлення контакту з сім'єю.
10. Принципи ефективної педагогічної взаємодії з батьками за умови пріоритету інтересів дитини.
11. Взаємодія сімей і взаємовпливи сімейного виховання.
12. Участь педагогів і батьків в організації гуртків, клубів за інтересами, художніх, недільних, спортивних шкіл.
13. Цінність залучення родини до освітнього процесу.
14. Позитивне значення педагогічного партнерства закладів освіти та сімей для дітей, педагогів, батьків.
15. Важливість діагностичних умінь у професійній діяльності вчителя.
16. Методи діагностування сім'ї.
17. Використання методів спостереження, включеного спостереження, бесід, анкетування.
18. Проективна методика «Кінетичний малюнок сім'ї».
19. Основні поняття теми: склад сім'ї.
20. Внутрішньосімейні стосунки.
21. Трудова зайнятість членів сім'ї, матеріальна забезпеченість.
22. Культурний потенціал сім'ї.
23. Суспільна позиція.
24. Виховна позиція сім'ї.
25. Соціально-педагогічний патронаж у системі освіти як складова соціального супроводу, всебічна та дієва допомога сім'ї.
26. Зміст, мета, завдання, принципи і функції соціально-педагогічного патронажу сім'ї.

27. Педагогічна освіта батьків - планова допомога дорослим у вигляді освітнього процесу, спрямовану на підвищення самостійності і виваженості рішень батьків у конкретних виховних ситуаціях.
28. Форми і засоби виховання сучасних батьків.
29. Організація батьківської освіти в закладі середньої освіти.
30. Створення та використання моделей виховного процесу для батьків: модель групових консультацій.
31. Адлерівська модель, учбово-теоретична модель, модель чуттєвої комунікації, модель заснована на транзакційному аналізі, їх порівняльна характеристика.
32. Вітчизняний та зарубіжний досвід інформатизації освітнього середовища.
33. Просвітницька дистанційна робота (просвіта батьків).
34. Зворотній зв'язок як засіб включення до єдиного комунікативного освітнього простору.
35. Сайт закладів загальної шкільної освіти як джерело інформації навчального, методичного або виховного характеру для батьків.
36. Проведення дозвіллевих заходів за участю батьків.
37. Підвищення педагогічної культури батьків шляхом розробки і впровадження спеціальних програм їх освіти.
38. Школи батьків, індивідуальні зустрічі та консультації фахівців, діяльність сімейних радників, організацій релігійного напрямку, центрів сімейного орієнтування.
39. Виявлення очікувань батьків – важливий обов'язок керівника сучасної української школи.
40. Аналіз особливостей взаємодії з батьками при розв'язанні проблемних ситуацій у закладах середньої освіти.
41. Налагодження зворотного зв'язку сім'я — ЗЗСО, для поточного коригування управлінських рішень, забезпечення єдності педагогічних вимог до вихованців та учнів, надання допомоги сім'ї у вихованні та навчанні дітей.
42. Участь батьків у складанні плану розвитку школи.
43. Врахування думки батьківської спільноти під час формування річного календарного плану виховних заходів.
44. Принципи ефективної взаємодії з батьками - «експертами» в освітньому процесі ЗЗСО та на уроках у початкових класах.
45. Сутність соціального партнерства у сфері освіти між різними соціальними інститутами.
46. Нормативно–правове забезпечення діяльності громадських організацій та об'єднань.
47. Дитячі громадські організації та об'єднання є дієвим партнером для інших соціальних інститутів у процесі виховання підлітків.
48. Взаємодія закладів освіти з іншими організаціями – партнерами.
49. Взаємодія закладів освіти з іншими організаціями – партнерами.
50. Взаємодія закладів освіти з молодіжними організаціями – партнерами.

51. Взаємодія закладів освіти з бізнес – партнерами.

52. Взаємодія закладів освіти з органами влади – партнерами.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання та самостійна робота								Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40	100
8	8	8	8	8	8	8	4		

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Студент виявляє особливі творчі здібності, глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; вміє аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку; застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; володіє вмінням надавати чітку аргументовану відповідь на поставленні питання	Зараховано
82-89	B	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставленні питання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	
74-81	C	Студент вміє оперувати необхідним колом понять та категорій; узагальнювати та систематизовувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві	
64-73	D	Студент відтворює значну частину	

		теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, слабке їх застосування при розв'язанні практичних завдань; аналізує навчальний матеріал за допомогою викладача, надає мало аргументовані відповіді, виправляє не всі помилки, значна кількість яких є суттєвими	
60-63	Е	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, проте має фрагментарне уявлення про деякі поняття та категорії курсу; надає неповне висвітлення змісту питань; має недостатнє вміння зробити аргументовані висновки; відповіді містять значну кількість недоліків і помилок	
35-59	FX	Студент не опанував значну частину матеріалу курсу; не володіє понятійним апаратом; не опрацював базову та допоміжну літературу. Мова не виразна, обмежена, бідна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею. Практичні навички на рівні розпізнавання	незарахован о з можливістю повторного складання
0-34	F	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно; допускає суттєві помилки у відповідях на питання, не вміє застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних завдань	незарахован о з обов'язкови м повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Посібники.
2. Опорний конспект лекцій по всіх темах курсу, у тому числі і для самостійного вивчення в електронному вигляді (навчальна платформа Moodle).
3. Завдання та методичні рекомендації до виконання практичних робіт (навчальна платформа Moodle).
4. Пакети контрольних завдань для підсумкового контролю (навчальна платформа Moodle).

13.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Авшенюк Н.М. Модернізація педагогічної освіти в європейському та євроатлантичному просторі: монографія авт. кол.: Н.М. Авшенюк, В.О. Кудін, О.І. Огієнко та ін. Київ: ВИДАВ. 2011. 342 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/2328/1/Binder1.pdf>
2. Забезпечення якості загальної середньої освіти у провідних країнах Європи та США : Монографія / Л.Л. Волинець, А.П. Джурило, Г.С. Єгоров, Н.М. Лавриченко, О.І. Локшина, Б.Ф. Мельниченко, О.С. Оржеховська, О.О. Першукова, Н.В. Шеверун, О.М. Шпарик. За заг. ред. Локшиної О.І. К. : Педагогічна думка, 2014. 482 с.
3. Державно-громадська взаємодія на партнерських засадах/ Л.М.Калініна, Н.І. Лісова. Problems and achievements of modern science : coll. of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» with materials of the International scientific-practical conf., Cork, May 6, 2019 NGO «European Scientific Platform». Pp.84-88
4. Діяльність учителя. URL: http://pidruchniki.com/16520205/pedagogika/diyalnist_uchitelya
5. Довіра до освіти починається з педагогіки партнерства, відкритості шкіл, поваги до кожної людини – заступник Міністра Павло Хобзей URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-novini-2017-12-02-dovira-doosviti-rochinaetsya-z-pedagogiki-partnerstva-vidkritosti-shkil-povagi-do-kozhnoy>
6. Карявка С. Мотивація як засіб саморозвитку й самореалізації: з досвіду роботи вчителя [навчально-методичний посібник]. Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2021. 100 с. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/464.pdf>
7. Концептуальні засади розвитку освіти дорослих: світовий досвід, українські реалії і перспективи: збірник наукових статей / [колектив авторів]; за ред. Кременя В.Г., Ничкало Н.Г.; укл. Аніщенко О.В., Лук'янова Л.Б. Київ: Знання України, 2018. 616 с. URL: <http://surl.li/htfer>
8. Красовська О. О. Глобалізаційні процеси та європейські моделі управління освітою в умовах трансферу національних систем освіти. *Технології організаційно-управлінської та освітньої діяльності в початкових класах Нової української школи в умовах інтеграції України до Європейського Союзу* : монографія / авт. кол. : Красовська О.О., Максимчук Н.С., Міськова Н.М. та ін. ; за заг. ред. О. О. Красовська. Рівне : видавець О. Зень. 2023. С. 66-100.
9. Красовська О.О., Сойко І.М., Хом'як О. А. Стратегії педагогіки партнерства в педагогічній деонтології Василя Сухомлинського. *Інноваційна педагогіка*. Фаховий науковий журнал. Випуск № 45, ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій», Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 25-28. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream->

- download/123456789/91247/1/Levenok_interactive_learning_tools.pdf;jsessionid=DC7FFF5933034662069FA6F273AFC859
10. Любченко Н. В. Управління науково-методичною діяльністю закладів післядипломної педагогічної освіти: координаційний аспект: наук.-метод. посіб. / за ред. Є. Р. Чернишової // Ун-т менедж. освіти НАПН України. К.: ЦП "КОМПРИНТ", 2013. 256 с. URL: http://umo.edu.ua/images/content/institutes/cipo/kaf_derg_slug/material_diyaln/upravl_nauk_metod_diyaln.pdf
 11. Методична скарбниця: науково-методичний посібник. Випуск 1 / упоряд. : О.С. Бобкова, М.П. Гончарук / за заг. ред. Н.І. Клокар, Є.М. Бачинської Біла Церква : КОПОПК, 2014. 124 с. URL: <https://repository.kristti.com.ua/wp-content/uploads/2016/08/Posibnyk-metod.-skarb.pdf>
 12. Нежинська О.О. Основи коучингу: навчальний посібник. Київ; Харків: ТОВ «ДІСА ПЛЮС», 2017. 220 с. URL: <http://surl.li/afzfl>
 13. Неперервна педагогічна освіта в зарубіжних країнах: інформаційно-аналітичні матеріали / [Авшенюк Н.М., Годлевська К.В., Дяченко Л.М., Котун К.В., Марусинець М.М., Огієнко О.І., Постригач Н.О., Пилинський Я.М.]; за заг. ред. Н.М. Авшенюк. Київ: ТОВ «ДКС Центр», 2018. 150 с. URL: <http://surl.li/htcax>
 14. Організація освітнього процесу в закладах післядипломної педагогічної освіти з використанням електронних технологій навчання: методичні рекомендації / за заг. ред. Л. Л. Ляхощької; ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти». Київ. 2017. 198 с. <http://surl.li/htfgt>
 15. Освіта дорослих: світові тенденції, українські реалії та перспективи : монографія / За заг. ред. акад. Н.Г. Ничкало, акад. І.Ф. Прокопенка. Інститут педагогічної освіти та освіти дорослих імені І. Зязюна НАПН України, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. Харків: ФОП Бровін О.В., 2020. 546 с. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/6c3c2971-44f9-4da0-b8e4-65d20ca0e35c/content>
 16. Педагогічна творчість, майстерність, професіоналізм у системі підготовки освітянських кадрів: здобутки, пошуки, перспективи : монографія / за ред. Н. В. Гузій ; Мін-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. 427 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/154897499.pdf>
 17. Професійна компетентність вчителя початкових класів: навчально-методичний посібник для вчителів / Автори-упоряд.: В. Є. Берека, А. В. Галас. Харків: Вид-во «Ранок», 2018. 496 с. URL: <http://surl.li/foyerh>
 18. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». URL: https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Nakaz_2736.pdf

19. Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навч.-метод. посіб. НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. Київ: ВД «ЕКМО», 2011. 324 с. URL : https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/osvitology/book_sisoeva-internet.pdf
20. Сігаєва Л.Є. Розвиток освіти дорослих в Україні (друга половина ХХ ст.-початок ХХІ ст. [Текст]: монографія. АПН України, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих АПН України. Київ: ТОВ ВД «ЕКМО». 2010. 420 с. URL : <http://surl.li/hthzl>
21. Соціальне партнерство як предмет розгляду в змісті підручника для керівника освіти / Л.М. Калініна, Н.І. Лісова. Проблеми сучасного підручника: ключові компетентності та предметні навички: збірник тез Міжнародної науково-практичної інтернет конференції, 20-21 травня 2021 р. Київ.: Педагогічна думка, 2021. URL: http://new.undip.org.ua/wpcontent/uploads/2021/05/thesis_PSP_2021-1.pdf#page=98
22. Сучасний вимір та стратегії розвитку особистісно-професійної компетентності педагога. / За заг. ред. Ю. О. Нікітін, С. М. Грицай, А. В. Вознюк, С. В. Драновська, О. М. Кириченко. Суми: НВВ КЗ СОІППО, 2019. 273 с. URL: <http://surl.li/htifx>
23. Технології професійного розвитку педагогів в умовах формальної і неформальної освіти: практичний посібник / М.П. Вовк, Г.І. Сотська, Н.О. Філіпчук, Ю.В. Грищенко, С.О. Соломаха, Л.Ю. Султанова, Н.С. Гомеля. К.: Талком, 2019. 320 с. URL: [file:///C:/Users/user/Downloads/383%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/383%20(1).pdf)
24. Управління початковою школою : навч. посіб. / Ольга Валеріївна Лебідь. 2015. 311 с. URL: <http://surl.li/hszod>

Допоміжна

1. Айзікова Л. В. Концепція навчання протягом життя у міжнародних документах і дослідженнях. Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Сер. : Педагогіка. 2012. Т. 199. Вип. 187. С. 62–64. URL: <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/naukpraci/pedagogika/2012/199-187-10.pdf>
2. Венгловська О. А., Куземко Л. В., Новик І. М. Особистісно-професійний розвиток студентів педагогічних спеціальностей у центрах компетентностей. Молодий вчений. 2017. №11. С. 281–284. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/ua/archive/51/>
3. Вітюк В. В. Професійний розвиток учителя в умовах післядипломної педагогічної освіти [текст]. Педагогічний пошук. 2015. № 2 (86). С. 28–31. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedp_2015_2_9
4. . Воротникова І. П. Освітній портал як складова освітньо-інформаційного середовища післядипломної педагогічної освіти. URL: http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/ges/vyp7/konf4/Vorotnikov.pdf

5. Гаврилюк Н. Г. Використання інноваційних технологій в роботі з батьками. Методичний посібник. Київ, 2012. С. 35.
6. Грицюк Л. Батьківський комітет – допомога в усьому. Директор школи. 2013. №21 С. 4-14.
7. Гончарук А. Неформальна освіта дорослих у країнах ЄС. Педагогічні науки. 2012. № 54. С. 31–36. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/964/1/Goncha.pdf>
8. Денисюк Л. Співпраця з батьками та громадськими організаціями – важлива складова сучасної освіти. Директор школи. 2012. № 17. С. 51–57.
9. Журба К. Взаємодія сім'ї і школи у вихованні гідної людини. Шкільний світ. 2013. № 18. С. 4-7.
10. Діалог, переговори та дебати: посіб. для вчит. / Павленко Ольга, Сизенко Анастасія, Декшна Тетяна, Лобойко Мирослава, МакМюррей А. та ін.; British Council. Київ : Симоненко О. І., 2021. 114 с. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/465.pdf>
11. Духовно-моральне виховання особистості : теорія та практика : науково-методичний посібник / за заг. ред. канд. пед. наук, доцента Л. М. Михайлової. Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. 250 с. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/213.pdf>
12. Емоційно-вольова саморегуляція як важлива умова збереження психічного та фізичного здоров'я педагога. Збірник матеріалів обласної науково-практичної інтернет-конференції / укладач І.М.Руденко. Черкаси, 2020. 95 с. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/312.pdf>
13. Закон України «Про вищу освіту». Відомості Верховної Ради. 2014. № 37–38. ст. 2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
14. Іванюк Г., Венгловська О., Антипін Є. Особистісно-професійний розвиток майбутніх педагогів у процесі навчальних практик. Неперервна професійна освіта: теорія і практика, 2020. №2. С. 25-34. URL: <http://npo.kubg.edu.ua/article/view/206937>.
15. Кендюхова А.А. Професійне портфоліо: територія успіху сучасного педагога: [навчально-методичний посібник] / А.А. Кендюхова. – Кіровоград: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2016. 36 с. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/373.pdf>
16. Клясен Н.Л. Діяльність закладів післядипломної педагогічної освіти в умовах модернізації галузі освіти в Україні. Післядипломна освіта в Україні» Київ. 2014. Вип. 2, С. 10-13. URL: <https://www.airo.com.ua/diyalnist-zakladiv-pislyadiplomnoyi-pedagogichnoyi-osviti-v-umovah-modernizatsiyi-osvitnoyi-galuzi-v-ukrayini/>
17. Концепція «Нової української школи» /Міністерство освіти і науки від 27.10.2016. URL: <http://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
18. Концепція розвитку педагогічної освіти /Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 №776. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/prozatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>

19. Красовська О.О., Міськова Н.М., Сойко І.М., Хом'як О. А. Технології підготовки майбутніх учителів початкової школи до застосування проєктного навчання. *Інноваційна педагогіка*. Фаховий науковий журнал. Випуск № 49, Том 1. ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій», Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 138-143. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2022/49/part_1/49-1_2022.pdf
20. Майстерність учителя / За книгами Д.Лемова «Майстерність учителя», А.Гіна «Прийоми педагогічної техніки», А.Кроуфорда «Технології розвитку критичного мислення учнів» zno.ua, 2017. 68 с. URL: [file:///C:/Users/user/Downloads/466%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/466%20(2).pdf)
21. Меморандум Європейської комісії 2000. Рекомендація 1437 (2000) «Про неформальну освіту» [електронний ресурс]. URL : [http://www.coe.kiev.ua/docs/pace/rec1437\(2000\).htm](http://www.coe.kiev.ua/docs/pace/rec1437(2000).htm)
22. Неформальна освіта педагога – навчання з задоволенням. URL: <https://www.pedrada.com.ua/article/268-qqq-16-m11-24-11-2016-neformalna-osvta-pedagoga-navchannya-z-zadovolennyam>.
23. Остапйовська Т. П. Використання педагогіки партнерства у педагогічному досвіді В.О. Сухомлинського. Збірник тез виступів учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми реформування дошкільної та початкової освіти України у контексті євроінтеграційних процесів» (10 грудня 2019 р.). Рівне: РВЦ МEGУ імені академіка Степана Дем'янчука, 2019. С. 11-15.
24. Пекар І. Роль неформальної освіти у сучасному суспільстві URL: <http://business-territory.com/articles/rol-neformalno%D1%97-osv%D1%96ti-u-suchasnomu-susp%D1%96lsv%D1%96>
25. Портфоліо учителя, як форма аналізу та оцінки результатів його діяльності: методичні рекомендації [Електронне видання] / Л. М. Бабченко Дніпро: Середняк Т. К., 2019, 21 с. URL : <file:///C:/Users/user/Downloads/209.pdf>
26. Проєкт Закону України «Про національну систему кваліфікацій» URL: http://gka2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?pf3511=35869.
27. Проєкт Закону Про освіту дорослих. URL : <https://www.kmu.gov.ua/bills/proekt-zakonu-pro-osvitu-doroslikh>
28. Про освіту : Закон України від 27 вересня 2017 №178–179. Дата оновлення: 30.03.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
29. Рекомендації Асамблеї Ради Європи 1437 (2000) «Про неформальну освіту». URL : <http://coe.kiev.ua/bul/bul9/text30htm>
30. Самооцінювання: як скласти пазли ? [методичні рекомендації] / укладачі: Олена ПОЛОВЕНКО, Оксана ПОБЕРЕЖЕЦЬ. Кропивницький: КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», 2021. 40 с. URL: <file:///C:/Users/user/Downloads/427.pdf>

31. Спілкування в педагогічному процесі : навчальний посібник / Гарькавець С. О., Волченко Л. П. Житомир : ТОВ «Видавничий дім Бук-Друк», 2021, 100 с. URL : <file:///C:/Users/user/Downloads/469.pdf>
32. Рекомендації Асамблеї Ради Європи 1437 (2020) «Про неформальну освіту». URL : <http://coe.kiev.ua/bul/bul9/text30htm>
33. Шкільна медіація. Посібник для шкільних служб медіації / Авторі-упорядники: О.Дацько, В.Боченкова, В.Якименко. Черкаси, 2019. 24 с. URL : <file:///C:/Users/user/Downloads/473.pdf>

14.Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України URL: <http://www.mon.gov.ua>
2. Освітній портал URL: <http://www.ocbita.kiev.ua/index.html>
3. Бібліотеки Бібліотечний світ України URL: <http://www.ukrplibword.kiev.ua>
4. Бібліотека Верховної Ради України Українська Академія державного управління при Президентові України URL: <http://www.academy.kiev.ua>
5. Державна науково-технічна бібліотека України URL:<http://www.gntb.n-t.org>
6. Наукова бібліотека ім. Максимовича URL: <http://www.library.univ.kiev.ua>
7. Філософія в Україні. Електронна бібліотека URL: <http://www.philosophy.kiev.ua/lib>
8. Національна парламентська бібліотека URL: <http://www.nplu.kiev.ua>
9. Національна бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія» URL: <http://www.library.ukma.kiev.ua> Бібліотека Наукового Товариства ім. Шевченка <http://www.brama.com/ntsa/ukr.html>
10. Публічна бібліотека ім. Лесі Українкім. Києва URL: <http://lucl.lucl.kiev.ua>
11. Науково-довідкова бібліотека центральних державних архівів України URL: <http://www.ndlib.archives.gov.ua>
12. Національний педагогічний університетім. М.П. Драгоманова URL: <http://www.npu.kiev.ua>
13. Національний університет імені Т.Г. Шевченка URL: <http://www.univ.kiev.ua>
14. Національна бібліотека Україниім. В.Вернадського URL: <http://www.nbu.gov.ua>
15. Державна освітянська бібліотекаУкраїни URL: <http://www.edu-ua.net/library>
16. Віртуальні бібліотеки, е-каталоги та довідники е-ресурсів. URL: http://intellect-invest.org.ua/educ_resources_virtual_libraries/.
17. Державні бібліотеки України та інших країн. URL: http://intellect-invest.org.ua/educ_resources_state_libraries/.
18. Освітні ресурси. URL: http://intellect-invest.org.ua/educ_resources/
19. [Музей Миру | MEGU - МЕГУ](https://www.megu.edu.ua/uk/muzej-myru) URL: <https://www.megu.edu.ua/uk/muzej-myru>